

**Ετήσια έκθεση σχετικά με τη λειτουργία
του Μητρώου Διαφάνειας
2023**

Υποβάλλεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Μητρώου Διαφάνειας

προς

**το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και
την Ευρωπαϊκή Επιτροπή**

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας, πρέπει να υποβάλλεται στα υπογράφοντα θεσμικά όργανα ετήσια έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας, το περιεχόμενό του και τυχόν αλλαγές που το αφορούν κατά το 2023. Παρουσιάζει επίσης στοιχεία σχετικά με τα μέτρα αιρεσιμότητας και τα συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας, τα οποία ισχύουν στα υπογράφοντα θεσμικά όργανα κατά το ίδιο έτος.

Περιεχόμενα

I. Συνοπτική παρουσίαση	3
II. Εισαγωγή.....	3
III. Διακυβέρνηση	4
IV. Μέτρα αιρεσιμότητας και συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας	4
V. Δραστηριότητες της Γραμματείας.....	10
1. Παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων	10
2. Υπηρεσία υποστήριξης.....	11
3. Έρευνες	12
4. Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023	13
5. Καθοδήγηση και ενημέρωση.....	13
6. Τεχνικές εξελίξεις.....	14
7. Έλεγχος του ΕΕΣ σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας.....	15
8. Απόφαση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή στην υπόθεση 532/2023/FA	15
VI. Στατιστικές	15
1. Ανάπτυξη του Μητρώου Διαφάνειας.....	15
2. Εκπροσωπούμενα συμφέροντα	17
3. Γεωγραφικά δεδομένα.....	18
4. Απόψεις δεδομένων του Μητρώου Διαφάνειας	19
VII. Συμπεράσματα.....	20

I. Συνοπτική παρουσίαση

Το 2023 ήταν ένα έτος αυστηρού ελέγχου και δραστηριότητας για το Μητρώο Διαφάνειας. Η χρήση του Μητρώου ως εργαλείου πληροφόρησης και αναφοράς για δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων σε επίπεδο ΕΕ συνέχισε να αυξάνεται, όπως καταδεικνύεται από την αύξηση των αιτήσεων καταχώρισης και του αριθμού των άμεσων αιτημάτων των αιτούντων και των εγγεγραμμένων για βοήθεια από το γραφείο υποστήριξης, καθώς και των αιτημάτων παροχής πληροφοριών από το ευρύ κοινό. Τόσο η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ενέκριναν μέτρα για την οικειοθελή συμμετοχή τους στο πλαίσιο του Μητρώου Διαφάνειας. Είναι σημαντικό ότι το Μητρώο υποβλήθηκε σε σύνθετο έλεγχο από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας από τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή.

Η Γραμματεία του Μητρώου αύξησε τη στοχευμένη παρακολούθηση των εγγεγραμμένων στο ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των εγγεγραμμένων το 2023. Επιπλέον, το 2023 εκδηλώθηκε σημαντικό ενδιαφέρον για τη χρήση του εργαλείου καταγγελιών, γεγονός που καταδεικνύει τον συνεχή έλεγχο του περιεχομένου της βάσης δεδομένων. Η Γραμματεία ξεκίνησε αρκετές νέες έρευνες ίδιας πρωτοβουλίας και συνέχισε τις εργασίες της σχετικά με τις έρευνες που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος.

Οι δραστηριότητες αυτές περιγράφονται με περισσότερες λεπτομέρειες στην έκθεση.

II. Εισαγωγή

Το Μητρώο Διαφάνειας είναι ασυζητητί το εργαλείο αναφοράς για την εκπροσώπηση συμφερόντων σε επίπεδο ΕΕ. Πρόκειται για βάση δεδομένων που δημιουργήθηκε για να παρέχει στο κοινό επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες εκπροσώπησης συμφερόντων που αποσκοπούν στον επηρεασμό της νομοθετικής διαδικασίας και των διαδικασιών εφαρμογής των πολιτικών των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Βοηθά το κοινό να παρακολουθεί ποια συμφέροντα εκπροσωπούνται στα θεσμικά όργανα, ποιοι τα εκπροσωπούν και για λογαριασμό ποιων, ποιους νομοθετικούς φακέλους στοχεύουν και ποιοι πόροι διατίθενται για τις σχετικές δραστηριότητες. Αποτελεί το βασικό εργαλείο της ΕΕ για την προώθηση της διαφανούς και δεοντολογικής εκπροσώπησης συμφερόντων και για την ενίσχυση του ανοικτού χαρακτήρα και της προβολής της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών και της κοινωνίας των πολιτών στη δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι από κοινού υπεύθυνα για τη λειτουργία του Μητρώου Διαφάνειας, βάσει της διοργανικής συμφωνίας (στο εξής: ΔΣ) που εγκρίθηκε το 2021¹.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της ΔΣ, η παρούσα έκθεση περιέχει τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας, το περιεχόμενό του και τυχόν αλλαγές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Παρέχει επίσης επισκόπηση των μέτρων αιρεσιμότητας

¹ Διοργανική συμφωνία, της 20ής Μαΐου 2021, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας (ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 1).

και των συμπληρωματικών μέτρων διαφάνειας που ισχύουν επί του παρόντος στα υπογράφοντα θεσμικά όργανα.

III. Διακυβέρνηση

Το Μητρώο Διαφάνειας έχει δομή διακυβέρνησης δύο επιπέδων: ένα Διοικητικό Συμβούλιο που έχει τη γενική εποπτεία και διεύθυνση του Μητρώου και μια Γραμματεία που είναι υπεύθυνη για την καθημερινή διαχείρισή του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μεριμνά για τη συνολική εφαρμογή της ΔΣ. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αρμόδιο για τον καθορισμό των ετήσιων αναγκών και προτεραιοτήτων του Μητρώου Διαφάνειας, την έγκριση της ετήσιας έκθεσης σχετικά με τη λειτουργία του και την έκδοση γενικών οδηγιών προς τη Γραμματεία. Είναι επίσης επιφορτισμένο με την εξέταση και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με αιτήσεις επανεξέτασης των μέτρων που έχει εφαρμόσει η Γραμματεία, έπειτα από έρευνα.

Οι γενικοί γραμματείς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής απαρτίζουν από κοινού το Διοικητικό Συμβούλιο. Συνεδριάζουν τουλάχιστον άπαξ ετησίως και κάθε γενικός γραμματέας ασκεί την προεδρία για ένα έτος. Το 2023, την προεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου άσκησε ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου.

Η Γραμματεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής στους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων, παρακολουθεί και επαληθεύει την επιλεξιμότητα των αιτήσεων και διενεργεί ελέγχους της ποιότητας των πληροφοριών που παρέχουν οι εγγεγραμμένοι. Χειρίζεται καταγγελίες σχετικά με εικαζόμενες παραβιάσεις του κώδικα δεοντολογίας από εγγεγραμμένους και μπορεί να εφαρμόσει μέτρα όταν κρίνει ότι ο κώδικας δεν έχει τηρηθεί καταλλήλως. Η Γραμματεία καταρτίζει επίσης την ετήσια έκθεση και ευαισθητοποιεί το κοινό σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας (βλ. ενότητα V).

Η Γραμματεία απαρτίζεται από προσωπικό των τριών υπογραφόντων θεσμικών οργάνων, το οποίο κατά το 2023 ανερχόταν σε 11 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο και δημοσίως από τον συντονιστή, ο οποίος επιβλέπει τις καθημερινές εργασίες της. Το 2023, ο προϊστάμενος της μονάδας που είναι αρμόδια για τη διαφάνεια στη Γενική Γραμματεία της Επιτροπής ορίστηκε συντονιστής της Γραμματείας.

Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διακυβέρνηση του Μητρώου Διαφάνειας διατίθενται στον [ιστότοπό](#) του.

IV. Μέτρα αιρεσιμότητας και συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εγκρίνουν, με επιμέρους αποφάσεις, μέτρα αιρεσιμότητας σύμφωνα με τα οποία η εγγραφή στο Μητρώο Διαφάνειας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορούν οι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων να ασκούν ορισμένες βασικές δραστηριότητες εκπροσώπησης ομάδων συμφερόντων. Τα τρία θεσμικά όργανα μπορούν επίσης να θεσπίσουν συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας για την περαιτέρω ενθάρρυνση των εγγραφών και την ενίσχυση του κοινού πλαισίου που έχει θεσπιστεί δυνάμει της ΔΣ.

Τα μέτρα αιρεσιμότητας και τα συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας που ισχύουν επί του παρόντος σε καθένα από τα τρία θεσμικά όργανα περιγράφονται κατωτέρω.

Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ, καθώς και τα κράτη μέλη όσον αφορά τις μόνιμες αντιπροσωπείες τους στην ΕΕ, μπορούν να κοινοποιήσουν στο Διοικητικό Συμβούλιο τα μέτρα αιρεσιμότητας ή τα συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας που θεσπίζουν και να ζητήσουν τη δημοσίευσή τους στον ιστότοπο του Μητρώου Διαφάνειας. Το 2023, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών προέβησαν σε τέτοιες κοινοποιήσεις. Πραγματοποιήθηκαν επίσης συζητήσεις σε επίπεδο υπηρεσιών με ορισμένα άλλα όργανα της ΕΕ ως ανταπόκριση στα ερωτήματά τους.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να εφαρμόσουν, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην προεδρία του Συμβουλίου και κατά το εξάμηνο που προηγείται αυτής, ένα μέτρο αιρεσιμότητας, βάσει του οποίου απαραίτητη προϋπόθεση για την πραγματοποίηση συνεδριάσεων μεταξύ του αντίστοιχου μόνιμου αντιπροσώπου και αναπληρωτή μόνιμου αντιπροσώπου στην ΕΕ και των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων είναι η εγγραφή των τελευταίων στο Μητρώο Διαφάνειας.

Το εν λόγω μέτρο αιρεσιμότητας εφαρμόζεται στις συναντήσεις που διοργανώνονται με τον μόνιμο αντιπρόσωπο και τον αναπληρωτή μόνιμο αντιπρόσωπο, όταν αυτοί ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως εν ενεργεία ή αναλαμβάνουσα προεδρία του Συμβουλίου². Ως εκ τούτου, οι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων δεν μπορούν να συμμετέχουν στις εν λόγω συνεδριάσεις εάν δεν είναι εγγεγραμμένοι. Το 2023, το μέτρο αυτό εφαρμόστηκε για τη Σουηδία³ και την Ισπανία⁴, οι οποίες ασκούσαν την προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, καθώς και για το Βέλγιο⁵ ως αναλαμβάνουσα προεδρία.

Κατάλογος των [μέτρων αιρεσιμότητας και άλλων μέτρων διαφάνειας](#) που ισχύουν επί του παρόντος στα θεσμικά όργανα της ΕΕ διατίθεται επίσης στην ειδική σελίδα του ιστοτόπου του Μητρώου Διαφάνειας.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το 2023, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θέσπισε πρόσθετα μέτρα αιρεσιμότητας και συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας, τα οποία εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της δέσμης εσωτερικών μεταρρυθμίσεων του Κοινοβουλίου με στόχο την ενίσχυση της ακεραιότητας, της ανεξαρτησίας και της λογοδοσίας. Οι κανόνες αυτοί συνεπάγονται ορισμένες αλλαγές στις σχέσεις του Κοινοβουλίου με τους εγγεγραμμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων και αναπτύσσουν περαιτέρω το ήδη υφιστάμενο πλαίσιο.

Το Κοινοβούλιο έχει ενισχύσει την πολιτική του για τη διαφάνεια με τη θέσπιση μέτρων που απαιτούν την εγγραφή των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων, όταν τους παρέχεται πλατφόρμα στους χώρους του Κοινοβουλίου. Κατόπιν απόφασης που ελήφθη από το

² <https://ec.europa.eu/transparencyregister/public/openFile.do?fileName=Transparency%20register%20-%20Member%20states%27%20political%20declaration.EN.pdf>

³ [Öppenhetsregistret - Regeringen.se.](#)

⁴ [https://es-ue.org/erp/.](https://es-ue.org/erp/)

⁵ [https://europeanunion.diplomatie.belgium.be/en/transparency.](https://europeanunion.diplomatie.belgium.be/en/transparency)

Προεδρείο στις 12 Ιουνίου 2023, απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργό συμμετοχή ή τη συνδιοργάνωση εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στους χώρους του Κοινοβουλίου αποτελεί η προηγούμενη εγγραφή στο Μητρώο Διαφάνειας⁶. Τούτο συνεπάγεται ότι κάθε εκπρόσωπος ομάδων συμφερόντων που ενεργεί είτε ως ομιλητής είτε ως συντονιστής ή διαδραματίζει οποιονδήποτε άλλον ενεργό ρόλο ή εμπλέκεται από υλικοτεχνική, πρακτική ή οικονομική άποψη σε μια εκδήλωση πρέπει να είναι εγγεγραμμένος. Οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται επιπλέον του ήδη καθιερωμένου μέτρου αιρεσιμότητας που απαιτεί⁷ οι ομιλητές στις ακροάσεις των επιτροπών του Κοινοβουλίου να είναι εγγεγραμμένοι πριν από την ακρόαση.

Το Κοινοβούλιο διεύρυνε επίσης τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας και διαφάνειας που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των διακομματικών ομάδων ή άλλων ανεπίσημων ομάδων βουλευτών⁸. Μόνον εγγεγραμμένοι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των εν λόγω ομάδων, διακομματικών και άλλων, στους χώρους του Κοινοβουλίου, είτε με την παροχή υποστήριξης σε αυτές είτε με τη σύμπραξή τους στην οργάνωση των εκδηλώσεών τους είτε συμμετέχοντας σε αυτές. Προβλέπεται μεγαλύτερη διαφάνεια, ιδίως όσον αφορά τις δηλώσεις κάθε στήριξης που λαμβάνεται. Οι εφαρμοστέοι κανόνες έχουν καταστεί αυστηρότεροι όσον αφορά την επιβολή.

Το Κοινοβούλιο θέσπισε επίσης ένα νέο μέτρο αιρεσιμότητας που απαιτεί από τους βουλευτές να τηρούν εξάμηνη περίοδο αναμονής μετά τη λήξη της θητείας τους πριν από τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες εκπροσώπησης ομάδων συμφερόντων με εν ενεργεία βουλευτές⁹. Ο κώδικας δεοντολογίας για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ακεραιότητα και τη διαφάνεια αποτυπώνει αυτόν τον κανόνα¹⁰.

Όσον αφορά την πρόσβαση σε φορείς λήψης αποφάσεων για σκοπούς άσκησης πίεσης από ομάδες συμφερόντων, μόνον εγγεγραμμένοι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων μπορούν να υποβάλουν αίτηση για μακροπρόθεσμη πρόσβαση στους χώρους του Κοινοβουλίου¹¹. Την 31η Δεκεμβρίου 2023, από τις 12 425 οντότητες που ήταν εγγεγραμμένες στο Μητρώο Διαφάνειας, οι 2 030 είχαν τουλάχιστον έναν διαπιστευμένο εκπρόσωπο με άδεια πρόσβασης στους χώρους του Κοινοβουλίου. Την 31η Δεκεμβρίου 2023 υπήρχαν 7 904 ενεργές κάρτες εισόδου.

⁶ Απόφαση του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2023.

⁷ Άρθρο 7 της απόφασης του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2003.

⁸ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: Άρθρο 35 παράγραφος 5 και άρθρο 35α παράγραφος 5.

⁹ Απόφαση του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 17ης Απριλίου 2023.

¹⁰ Άρθρο 9 του κώδικα δεοντολογίας για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

¹¹ Άρθρο 123 του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Όλοι οι βουλευτές υποχρεούνται να δημοσιεύουν ηλεκτρονικά πληροφορίες σχετικά με τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις τους με εκπροσώπους συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας¹². Πρόκειται για κάθε συνεδρίαση, είτε διά ζώσης είτε εξ αποστάσεως, που αφορά κοινοβουλευτικές εργασίες (έκθεση, γνωμοδότηση, ψήφισμα, συζήτηση στην ολομέλεια ή κατεπίγειο), η οποία πραγματοποιείται με σκοπό να επηρεάσει την πολιτική ή τη διαδικασία λήψης αποφάσεων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Η υποχρέωση ισχύει ανεξάρτητα από το αν στη συνεδρίαση παρίστανται οι βουλευτές αυτοπροσώπως ή οι κοινοβουλευτικοί βοηθοί των βουλευτών εξ ονόματός τους. Την 31η Δεκεμβρίου 2023, οι βουλευτές είχαν δηλώσει 20 301 συνεδριάσεις για το ημερολογιακό έτος 2023. Δεδομένων του ειδικού ρόλου και της εντολής τους, συνιστάται¹³ οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να συναντούν μόνον τους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Διαφάνειας.

Επιπλέον, οι εισηγητές καλούνται να επισυνάψουν στα σχέδια εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεών τους τη λεγόμενη δήλωση εισηγήσεων, στην οποία απαριθμούνται οι οντότητες ή τα πρόσωπα από τα οποία έλαβαν εισηγήσεις για θέματα που αφορούν το αντικείμενο του φακέλου¹⁴.

Συμβούλιο της ΕΕ

Όπως ορίζεται στην απόφαση (ΕΕ) 2021/929 του Συμβουλίου¹⁵, η εγγραφή στο Μητρώο Διαφάνειας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων σε συνεδριάσεις με τον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου ή με τους γενικούς διευθυντές. Ο ίδιος κανόνας ισχύει για τη συμμετοχή εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων, υπό την επαγγελματική τους ιδιότητα, σε θεματικές ενημερώσεις τις οποίες διοργανώνει η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου (κατά περίπτωση και κατόπιν διαβούλευσης με την προεδρία) ή ως ομιλητών σε δημόσιες εκδηλώσεις που διοργανώνει η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου. Επίσης, ζητείται από το προσωπικό να ελέγχει τα διαπιστευτήρια των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων προκειμένου να εξακριβώνεται η εγγραφή τους στο Μητρώο Διαφάνειας. Σε αντίθετη περίπτωση, οι υπάλληλοι θα πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά την καταλληλότητα των συνεδριάσεων και να ζητούν τη γνώμη του προϊσταμένου τους¹⁶.

Ως περαιτέρω μέτρο για τη βελτίωση της διαφάνειας και την ενθάρρυνση της εγγραφής, απαραίτητη προϋπόθεση για να προσκληθούν εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων σε συνεδρίαση του Συμβουλίου ή των προπαρασκευαστικών οργάνων του θα πρέπει να είναι η εγγραφή τους στο Μητρώο Διαφάνειας. Ο αριθμός εγγραφής τους θα πρέπει να καταγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη. Η ετήσια έκθεση του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη συμμετοχή εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων σε συνεδριάσεις του Συμβουλίου ή των προπαρασκευαστικών οργάνων του¹⁷.

¹² Άρθρο 7 του κώδικα δεοντολογίας για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

¹³ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 11 παράγραφος 2).

¹⁴ Άρθρο 8 του κώδικα δεοντολογίας για τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

¹⁵ ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 19.

¹⁶ Ανακοίνωση CP 35/21 προς το προσωπικό και ανακοίνωση CP 42/22 προς το προσωπικό.

¹⁷ Guidelines on the occasional attendance of third parties, including interest representatives, at meetings of the Council or its preparatory bodies (Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την περιστασιακή συμμετοχή τρίτων μερών, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου ή των προπαρασκευαστικών του οργάνων), 22 Ιουλίου 2021.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Επιτροπή έχει θεσπίσει αυστηρούς κανόνες όσον αφορά τις επαφές και τις αλληλεπιδράσεις της με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων. Ειδικότερα, απαιτεί από όλα τα μέλη της Επιτροπής, τα μέλη του ιδιαίτερου γραφείου τους και τους/τις γενικούς/-ές διευθυντές/-ριες της Επιτροπής να πραγματοποιούν συνεδριάσεις μόνο με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Διαφάνειας. Η υποχρέωση αυτή, η οποία κατοχυρώνεται στον κώδικα δεοντολογίας των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁸ και στις μεθόδους εργασίας της Επιτροπής¹⁹, συνεπάγεται την ανάγκη εγγραφής εκπροσώπου συμφερόντων πριν από τη διεξαγωγή των εν λόγω συνεδριάσεων.

Η Επιτροπή δημοσιεύει πληροφορίες στο διαδίκτυο σχετικά με όλες αυτές τις συνεδριάσεις με (εγγεγραμμένους) εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων, σύμφωνα με τις αποφάσεις 2014/838/ΕΕ, Ευρατόμ²⁰ και 2014/839/ΕΕ, Ευρατόμ²¹. Το 2023, η Επιτροπή δημοσίευσε πληροφορίες σχετικά με συνεδριάσεις²² που πραγματοποιήθηκαν με 1 980 εγγεγραμμένους. Οι εν λόγω εγγεγραμμένοι πραγματοποίησαν 2 891 συνεδριάσεις με μέλη της Επιτροπής και/ή μέλη των ιδιαίτερων γραφείων τους και 718 συναντήσεις με γενικούς/-ές διευθυντές/-ριες της Επιτροπής²³. Οι πληροφορίες αυτές, πέραν της δημοσίευσής τους στον ιστότοπο της Επιτροπής²⁴, διατίθενται επίσης ως κατάλογος συνεδριάσεων στη σελίδα των οικείων εγγεγραμμένων στο Μητρώο Διαφάνειας. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί ενοποιημένα σύνολα δεδομένων για τις συνεδριάσεις που πραγματοποιούνται με εγγεγραμμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων στο [Data.europa.eu](https://data.europa.eu) σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο και σε μορφότυπο Excel. Κατ' αυτόν τον τρόπο παρέχονται στα ενδιαφερόμενα μέρη και στο κοινό προσβάσιμες πληροφορίες, οι οποίες είναι πλήρεις και εύκολα επεξεργάσιμες για την εξαγωγή των σχετικών πληροφοριών.

Στον οδηγό της Επιτροπής για τη δεοντολογία και τη συμπεριφορά των υπαλλήλων παρέχονται σε όλα τα μέλη της διοίκησης κάτω από το επίπεδο του γενικού διευθυντή συστάσεις για τον έλεγχο των διαπιστευτηρίων των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων με τους οποίους έρχονται σε επαφή, προκειμένου να εξακριβώνεται η εγγραφή τους στο Μητρώο Διαφάνειας. Εάν δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο, συνιστάται στους υπαλλήλους να τους ζητούν πάντα να εγγραφούν πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω επικοινωνία.

¹⁸ Άρθρο 7 της απόφασης της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 2018, περί κώδικα δεοντολογίας για τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [C(2018) 700] (ΕΕ C 65 της 21.2.2018, σ. 7).

¹⁹ Σημείο V των μεθόδων εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

²⁰ Απόφαση 2014/838/ΕΕ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2014, για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις συνεδριάσεις μεταξύ γενικών διευθυντών της Επιτροπής και οργανώσεων ή αυτοαπασχολούμενων ατόμων (ΕΕ L 343 της 28.11.2014, σ. 19).

²¹ Απόφαση 2014/839/ΕΕ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2014, για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις συνεδριάσεις μεταξύ Μελών της Επιτροπής και οργανώσεων ή αυτοαπασχολούμενων ατόμων (ΕΕ L 343 της 28.11.2014, σ. 22).

²² Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται είναι η ημερομηνία της συνεδρίασης, ο τόπος, το ονοματεπώνυμο του μέλους της Επιτροπής και/ή του μέλους του ιδιαίτερου γραφείου ή του γενικού διευθυντή, το όνομα του εκπροσώπου ομάδας συμφερόντων, δηλαδή της οργάνωσης ή του αυτοαπασχολούμενου ατόμου και το θέμα της συνεδρίασης. Δημοσιεύονται εντός 2 εβδομάδων από τη συνεδρίαση.

²³ Ο ίδιος εγγεγραμμένος μπορεί να συμμετέχει σε περισσότερες από μία συνεδριάσεις.

²⁴ Συγκεκριμένα, στις ειδικές ιστοσελίδες για τη διαφάνεια των ιστοτόπων των μελών της Επιτροπής και των Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής αντίστοιχα.

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες της²⁵, διορίζει μόνον εγγεγραμμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων στις ομάδες εμπειρογνομόνων της Επιτροπής. Η εν λόγω απαίτηση προηγούμενης εγγραφής ισχύει τόσο για τα μέλη κατηγορίας «B»²⁶ όσο και για τα μέλη κατηγορίας «Γ»²⁷. Σε περίπτωση αναστολής της εγγραφής ή διαγραφής αυτών των μελών από το Μητρώο Διαφάνειας, η Επιτροπή αναστέλλει τη συμμετοχή τους στην ομάδα ή στις ομάδες εμπειρογνομόνων των οποίων είναι μέλη, έως ότου αποκατασταθεί η εγγραφή τους.

Ως περαιτέρω μέτρο για τη βελτίωση της διαφάνειας και την ενθάρρυνση των εγγραφών, η Επιτροπή αποστέλλει αυτόματες ειδοποιήσεις στους εγγεγραμμένους που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για συγκεκριμένους τομείς πολιτικής, με τις οποίες τους ειδοποιεί σχετικά με την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης ή χάρτη πορείας στους σχετικούς τομείς. Επίσης, επεξεργάζεται τις απαντήσεις των εγγεγραμμένων χωριστά από εκείνες των μη εγγεγραμμένων συμμετεχόντων²⁸. Οι απαντήσεις αυτές διατίθενται στη σελίδα των οικείων εγγεγραμμένων στο Μητρώο Διαφάνειας.

Μέτρα που λαμβάνονται από άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ

Το 2023, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ενέκριναν εσωτερικά μέτρα διαφάνειας συνδεδεμένα με το Μητρώο Διαφάνειας. Είναι τα πρώτα όργανα της ΕΕ, πέραν των υπογραφόντων τη ΔΣ θεσμικών οργάνων, που λαμβάνουν τέτοια μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΔΣ.

Την 21η Μαρτίου και την 4η Ιουλίου 2023 αντίστοιχα, οι δύο επιτροπές κοινοποίησαν στο Διοικητικό Συμβούλιο τις νομικά δεσμευτικές αποφάσεις τους με τις οποίες θέσπισαν τα ακόλουθα συμπληρωματικά μέτρα διαφάνειας κατά την έννοια της ΔΣ:

- σύσταση προς τα μέλη που κατέχουν αξιώματα, όπως ορίζονται στις αντίστοιχες αποφάσεις τους, να συνεδριάζουν μόνο με εγγεγραμμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων·
- υποχρεωτική δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις συνεδριάσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ των εν λόγω μελών που κατέχουν αξιώματα και εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων στον αντίστοιχο ιστότοπό τους·
- δυνατότητα των εισηγητών των επιτροπών να επισυνάπτουν στις γνωμοδοτήσεις τους «νομοθετικό αποτύπωμα» σχετικά με την εισήγηση των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων, ακολουθώντας παρόμοια πρακτική του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έκρινε ότι τα εν λόγω μέτρα συνάδουν με τους στόχους που επιδιώκει η ΔΣ. Κατά συνέπεια, δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του Μητρώου Διαφάνειας μετά την έναρξη ισχύος τους την 1η Ιουνίου 2023 και την 1η Ιανουαρίου 2024 αντίστοιχα.

²⁵ Άρθρο 8 της απόφασης της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 2016, για τη θέσπιση οριζόντιων κανόνων σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής [C(2016) 3301].

²⁶ Άτομα που διορίζονται για να εκπροσωπούν ένα κοινό συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών σε έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής.

²⁷ Οργανώσεις υπό την ευρεία έννοια, όπως εταιρείες, ενώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, συνδικάτα, πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, δικηγορικά γραφεία και συμβουλευτικές εταιρείες.

²⁸ Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας [SWD(2017)350], ιδίως Κεφάλαιο VII Κατευθυντήριες γραμμές για διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενα μέρη.

V. Δραστηριότητες της Γραμματείας

Το 2023, οι ετήσιες προτεραιότητες που καθορίστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο για το Μητρώο Διαφάνειας ήταν οι εξής:

- χρήση τεχνολογίας αιχμής για την αναβάθμιση του ιστοτόπου του Μητρώου·
- διασφάλιση καθαρής προόδου όσον αφορά την ποιότητα των δεδομένων·
- συνέχιση της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) για τον έλεγχο του Μητρώου Διαφάνειας·
- συνεργασία με άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς·
- συνέχιση των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης.

Η Γραμματεία εργάστηκε για την υλοποίηση αυτών των ετήσιων προτεραιοτήτων, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του ελέγχου επιλεξιμότητας, την αύξηση της βοήθειας που παρέχει το γραφείο υποστήριξης και την εισαγωγή ορισμένων βελτιώσεων στην πλατφόρμα ΤΠ σε συνδυασμό με τις καθημερινές της δραστηριότητες, οι οποίες περιγράφονται λεπτομερώς κατωτέρω.

1. Παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων

Το Μητρώο Διαφάνειας παρέχει συνοπτική εικόνα των υφιστάμενων δραστηριοτήτων άσκησης πίεσης από εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων σχετικά με την πρόσφατη διαμόρφωση ή την εφαρμογή κύκλων πολιτικής και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων λεπτομερειών σχετικά με τις κύριες στοχευόμενες νομοθετικές προτάσεις ή πολιτικές. Αυτό εξηγεί για ποιον λόγο τα δεδομένα μεταβάλλονται συνεχώς και γιατί ορισμένοι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων εγγράφονται μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ενώ άλλοι μπορεί να παραμένουν στη βάση δεδομένων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Με την εγγραφή τους, οι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων δεσμεύονται να παρέχουν πληροφορίες που κατά τη στιγμή της εγγραφής είναι πλήρεις, επικαιροποιημένες και μη παραπλανητικές, φέρουν δε την τελική ευθύνη για την ορθότητα των στοιχείων εγγραφής τους. Προς τούτο, οι εγγεγραμμένοι ενθαρρύνονται να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν τις πληροφορίες που παρείχαν αμέσως μόλις επέλθουν σημαντικές αλλαγές, οφείλουν δε να επικαιροποιούν τουλάχιστον άπαξ ετησίως την εγγραφή τους προκειμένου να παραμείνουν στο Μητρώο.

Η υπενθύμιση των υποχρεώσεων αυτών στους εγγεγραμμένους και η διασφάλιση της καλύτερης δυνατής ποιότητας των δεδομένων στο Μητρώο Διαφάνειας συγκαταλέγονται στα κύρια καθήκοντα της Γραμματείας. Στο πλαίσιο των γενικών δραστηριοτήτων παρακολούθησης το 2023, η Γραμματεία διενήργησε ελέγχους σε συνολικά 7 705 οντότητες²⁹ που είτε υπέβαλαν αίτηση εγγραφής είτε ήταν ήδη εγγεγραμμένες στο Μητρώο. Ο αριθμός αυτός είναι κατά 13 % αυξημένος σε σύγκριση με τους ελέγχους που διενεργήθηκαν το προηγούμενο έτος. Οι έλεγχοι αυτοί περιλάμβαναν ελέγχους διαλογής που διενεργήθηκαν στο στάδιο της αίτησης, στοχευμένους ποιοτικούς ελέγχους ήδη εγγεγραμμένων οντοτήτων και όλους τους πρόσθετους ελέγχους που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών έρευνας.

²⁹ Ορισμένες οντότητες υποβλήθηκαν σε περισσότερους από έναν ελέγχους το 2023 και, ως εκ τούτου, ο συνολικός αριθμός των ελέγχων ήταν υψηλότερος.

Στάδιο αίτησης: Αν και ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων παρέμεινε σταθερός³⁰, ο κύκλος εργασιών των νέων εγγεγραμμένων είναι σχετικά υψηλός και, ως εκ τούτου, η ποιότητα των διαθέσιμων πληροφοριών στο Μητρώο σημείωσε παράλληλη αύξηση. Η Γραμματεία αξιολογεί την επιλεξιμότητα και την ποιότητα των δεδομένων όλων των νέων αιτήσεων εγγραφής πριν από την ενεργοποίηση και τη δημοσίευσή τους στο Μητρώο. Κατ' αυτόν τον τρόπο βελτιώνεται τόσο η συνάφεια όσο και η συνέπεια των παρεχόμενων δεδομένων. Από τις 3 404 αιτήσεις που παρελήφθησαν το 2023 (\pm 9 ημερησίως, αριθμός κατά 14 % αυξημένος σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος), οι 2 255 (66 %) έγιναν δεκτές και ενεργοποιήθηκαν μετά τη διαδικασία ελέγχου, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτεί επικαιροποίηση ή διόρθωση από τον οικείο αιτούντα.

Στοχευμένοι έλεγχοι: Εκτός από τους καθημερινούς ελέγχους νέων αιτήσεων, η Γραμματεία ακολουθεί επίσης μια πιο στοχευμένη προσέγγιση, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες έχει λόγο να πιστεύει ότι οι εγγραφές δεν παρέχουν με ακρίβεια τις απαιτούμενες πληροφορίες. Το 2023 η Γραμματεία διενήργησε συνολικά 4 301 στοχευμένους ποιοτικούς ελέγχους. Εξ αυτών:

- 3 572 ελεγχθέντες εγγεγραμμένοι (ποσοστό 83 %) παρείχαν ικανοποιητική ποιότητα δεδομένων, είτε εξ αρχής (2 550 ελεγχθείσες καταχωρίσεις που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 59,2 %) είτε αφού ζητήθηκε από τη Γραμματεία να επικαιροποιηθούν (1 022 καταχωρίσεις που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 23,8 %).
- 453 (ποσοστό 10,6 %) διαγράφηκαν από το Μητρώο μετά την επαφή τους με τη Γραμματεία, λόγω μη επιλεξιμότητας ή μη επικαιροποίησης.
- 276 (ποσοστό 6,4 %) βρίσκονταν ακόμη σε εκκρεμότητα στα τέλη του 2023.

Το 2023, η συνολική ποιότητα των δεδομένων στο Μητρώο βελτιώθηκε σημαντικά, με το ποσοστό των ελεγχθεισών εγγραφών που παρείχαν ικανοποιητική ποιότητα δεδομένων κατά τον χρόνο του ελέγχου να παρουσιάζει αύξηση κατά 40 %, το δε ποσοστό των διαγραφών από το Μητρώο λόγω μη επιλεξιμότητας ή μη επικαιροποίησης μετά από έλεγχο να παρουσιάζει μείωση κατά 22 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Οι στοχευμένοι έλεγχοι είναι απαραίτητο να επικεντρώνονται ιδιαίτερα στις καταχωρίσεις στις οποίες έχει εντοπιστεί ή είναι πιθανό να υπάρξει ανακολουθία ή άλλο ζήτημα. Στο πλαίσιο της εξατομικευμένης παρακολούθησης του Μητρώου, η Γραμματεία διενήργησε στοχευμένους ελέγχους ποιότητας σε μη εμπορικές οντότητες που δηλώνουν ότι διαθέτουν προϋπολογισμό 0 EUR. Η Γραμματεία έλεγξε διεξοδικά τις σχετικές καταχωρίσεις και για τυχόν άλλες ανακολουθίες και επίλυσε τα ζητήματα με υψηλό ποσοστό επιτυχίας: το 17 % των καταχωρίσεων ήταν ορθό εξ αρχής, το 54 % χρειάστηκε είτε επικαιροποίηση είτε παροχή ικανοποιητικής εξήγησης, ενώ το 28 % των καταχωρίσεων διεγράφη.

2. Υπηρεσία υποστήριξης

Η Γραμματεία παρέχει υπηρεσία υποστήριξης η οποία απαντά σε κάθε είδους ερωτήσεις σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας μέσω ενός πολύγλωσσου ιστοτόπου, ο οποίος είναι ανοικτός σε αιτούντες, σε εγγεγραμμένους και στο κοινό. Η Γραμματεία προσπαθεί να παράσχει συνδρομή το συντομότερο δυνατόν —συνήθως απαντά εντός 48 ωρών.

Το 2023, η Γραμματεία απάντησε σε 2 567 ερωτήματα, τα οποία περιλάμβαναν αιτήματα παροχής πληροφοριών σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας από ενδιαφερόμενα μέρη,

³⁰ 12 425 την 31η Δεκεμβρίου 2022 και 12 469 την 31η Δεκεμβρίου 2023.

ερευνητές και ιδιώτες, καθώς και σε αιτήματα τεχνικής υποστήριξης και καθοδήγησης από αιτούντες και εγγεγραμμένους κατά τη διαδικασία εγγραφής ή σε περίπτωση τεχνικών δυσκολιών. Ο αριθμός των ζητημάτων προς διεκπεραίωση ήταν κατά 25 % υψηλότερος από ό,τι το 2022³¹.

3. Έρευνες

Πέρα από την παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων του Μητρώου Διαφάνειας, η Γραμματεία χειρίζεται τις εισερχόμενες καταγγελίες και διεξάγει έρευνες ίδιας πρωτοβουλίας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της ΔΣ. Στο πλαίσιο αυτό, η Γραμματεία ενεργεί σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης.

Ο όρος «καταγγελία» αναφέρεται σε διαδικασία που αφορά ισχυρισμούς που τίθενται υπόψη της Γραμματείας σχετικά με τη μη τήρηση του κώδικα δεοντολογίας από εγγεγραμμένο. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που προβάλλει τέτοιου είδους ισχυρισμούς κατά εγγεγραμμένου μπορεί να υποβάλει καταγγελία στη Γραμματεία συμπληρώνοντας το σχετικό έντυπο στον [ιστότοπο](#) του Μητρώου Διαφάνειας και προσκομίζοντας αποδεικτικά στοιχεία.

Ο όρος «έρευνα ίδιας πρωτοβουλίας» αναφέρεται σε διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η Γραμματεία εξετάζει αν ένας συγκεκριμένος εγγεγραμμένος είναι επιλέξιμος για να παραμείνει στο Μητρώο, βάσει πληροφοριών που έχει λάβει ή εντοπίσει, οι οποίες μπορεί να υποδηλώνουν ότι δεν είναι επιλέξιμος για παραμονή στο Μητρώο είτε λόγω απουσίας σχετικών δραστηριοτήτων είτε λόγω μη τήρησης του κώδικα δεοντολογίας.

Το 2023, η Γραμματεία περάτωσε δέκα έρευνες καταγγελιών που εκκρεμούσαν από το προηγούμενο έτος, στις οποίες οι αντίστοιχοι εγγεγραμμένοι επικαιροποίησαν την εγγραφή τους ή παρείχαν άλλως ικανοποιητικές εξηγήσεις. Επιπλέον, περάτωσε μία έρευνα που οδήγησε στη διαγραφή του οικείου εγγεγραμμένου.

Το ίδιο έτος, η Γραμματεία έλαβε 35 νέες καταγγελίες. Από αυτές, οι 22 κρίθηκαν απαράδεκτες, καθώς είτε δεν αφορούσαν θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων του Μητρώου Διαφάνειας (π.χ. προσωπικές αιτιάσεις ή καταγγελίες καταναλωτών) είτε δεν πληρούσαν τα κριτήρια παραδεκτού που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της ΔΣ. Από τις 13 παραδεκτές καταγγελίες, οι 10 αρχειοθετήθηκαν το 2023 με θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά την πλήρη συνεργασία των οικείων εγγεγραμμένων. Οι υπόλοιπες 3 τελούσαν ακόμη υπό έρευνα στα τέλη του έτους. Περισσότερες από τις μισές παραδεκτές καταγγελίες αφορούσαν εικαζόμενη μη τήρηση, από τους οικείους εγγεγραμμένους, του στοιχείου στ) του κώδικα δεοντολογίας όσον αφορά την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών που παρασχέθηκαν κατά την καταχώριση, ενίοτε σε συνδυασμό με ισχυρισμούς περί ενδεχόμενης μη τήρησης άλλων σημείων του κώδικα. Στις περιπτώσεις που το ζήτημα αφορούσε μόνο το στοιχείο στ) του κώδικα, οι σχετικές υποθέσεις αρχειοθετήθηκαν εντός δύο μηνών αφού διευθετήθηκαν από τους εγγεγραμμένους που επικαιροποίησαν τις καταχωρίσεις τους εντός της προθεσμίας των 20 εργάσιμων ημερών.

Άλλες υποθέσεις σχετίζονταν με εικαζόμενη μη τήρηση του στοιχείου β) του κώδικα, σύμφωνα με το οποίο οι εγγεγραμμένοι πρέπει να προσδιορίζουν τους πελάτες ή τα μέλη που εκπροσωπούν, ή του στοιχείου ι) που αφορά τη σχέση πελάτη-ενδιάμεσου φορέα. Όσον

³¹ Το 2022, η Γραμματεία απάντησε σε 2 056 ερωτήματα και αιτήματα.

αφορά τις προσδοκίες του κοινού, είναι σαφές ότι υπάρχει ανησυχία σχετικά με τα υποκείμενα συμφέροντα που προωθεί μια δεδομένη οργάνωση, τα οποία πρέπει να δηλώνονται με σαφή και συνεπή τρόπο στην εγγραφή: προς τούτο, στο πλαίσιο σχέσης πελάτη-ενδιάμεσου φορέα, αμφότερα τα μέρη της σχέσης πρέπει να εγγράφονται στο Μητρώο, οι δε αντίστοιχες δηλώσεις πρέπει να είναι συνεπείς.

Κατά τη διεκπεραίωση μιας έρευνας, η Γραμματεία πάντα επιδιώκει να διασφαλίσει τη διεξαγωγή εποικοδομητικού διαλόγου με τον οικείο ή τους οικείους εγγεγραμμένους, προκειμένου να αποσαφηνιστούν και να επιλυθούν, στο μέτρο του δυνατού, τα εντοπισθέντα ζητήματα, πριν από τη λήψη τυχόν αναγκαίων μέτρων. Το 2023, η Γραμματεία δεν έκρινε αναγκαίο να εφαρμόσει μέτρα κατά εγγεγραμμένου βάσει του σημείου 8 του παραρτήματος ΙΙΙ της ΔΣ.

Το 2023, η Γραμματεία κίνησε δύο διαδικασίες έρευνας ίδιας πρωτοβουλίας κατά εγγεγραμμένων οντοτήτων, εκ των οποίων η μία βρισκόταν ακόμη σε εξέλιξη στα τέλη του έτους. Η Γραμματεία περάτωσε επτά έρευνες από το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένων των υπόλοιπων τεσσάρων ερευνών σχετικά με εγγεγραμμένους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων με έδρα τη Ρωσική Ομοσπονδία.

4. Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023

Η Γραμματεία προετοίμασε τη δεύτερη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία πραγματοποιήθηκε την 31η Μαρτίου 2023. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, το Διοικητικό Συμβούλιο έλαβε τις ακόλουθες αποφάσεις:

- διόρισε τον προϊστάμενο της μονάδας με αρμοδιότητα επί θεμάτων διαφάνειας στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου ως συντονιστή της Γραμματείας για θητεία ενός έτους (από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2024)·
- ενέκρινε την ετήσια έκθεση για το 2022, και συμφώνησε να την υποβάλει στα υπογράφοντα θεσμικά όργανα και να την δημοσιεύσει στον ιστότοπο του Μητρώου Διαφάνειας·
- καθόρισε τις ετήσιες προτεραιότητες για το Μητρώο το 2024, μαζί με τις προβλέψεις και το μερίδιο του προϋπολογισμού για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων για κάθε υπογράφον θεσμικό όργανο³².
- έλαβε υπό σημείωση τις αυξανόμενες προκλήσεις για το Μητρώο και το έργο της Γραμματείας όσον αφορά τον σημαντικό αριθμό καταγγελιών, τις ευαίσθητες έρευνες ίδιας πρωτοβουλίας και τη διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση για δεδομένα υψηλής ποιότητας στο Μητρώο Διαφάνειας.

Όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της ημερήσιας διάταξης και των πρακτικών της συνεδρίασης, δημοσιεύονται στην [ιστοσελίδα σχετικά με τη διακυβέρνηση](#) του ιστοτόπου του Μητρώου Διαφάνειας.

5. Καθοδήγηση και ενημέρωση

³² Για το 2024, οι προβλέψεις του προϋπολογισμού είναι διαθέσιμες στον [ιστότοπο](#). Συμφωνήθηκαν τα ακόλουθα μερίδια: Επιτροπή: 57 %· Κοινοβούλιο: 33 %· Συμβούλιο: 10 %.

Η Γραμματεία εκδίδει οδηγίες για να αποσαφηνίσει και να εξηγήσει λεπτομερέστερα ορισμένες διατάξεις της ΔΣ. Οι οδηγίες αυτές είναι αποτέλεσμα τακτικών επαφών με τα ενδιαφερόμενα μέρη και αποσκοπούν στην υποστήριξη των αιτούντων και των εγγεγραμμένων στις προσπάθειές τους να παρέχουν ακριβείς πληροφορίες και να αποφεύγουν συνηθισμένα λάθη.

Κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης, η Γραμματεία μπορεί επίσης να καλέσει οντότητες να εγγραφούν στο Μητρώο Διαφάνειας, κατά περίπτωση. Η Γραμματεία αναλαμβάνει τακτικές δραστηριότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης με σκοπό την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το εργαλείο. Το 2023 πραγματοποιήθηκαν σχετικά ενημερωτικές συναντήσεις και ανταλλαγές απόψεων με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη³³ και φοιτητές πανεπιστημίων, καθώς και επαφές και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με παρόμοιους φορείς σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο³⁴.

Τα τρία θεσμικά όργανα κατέβαλαν περαιτέρω προσπάθειες για την ενημέρωση σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας εντός κάθε θεσμικού οργάνου, μέσω ειδικών συνεδριών ενημέρωσης και κατάρτισης για το προσωπικό³⁵.

6. Τεχνικές εξελίξεις

Η Γραμματεία συντονίζει την ανάπτυξη λύσεων ΤΠ για τη βελτίωση του Μητρώου Διαφάνειας.

Το 2023, η Γραμματεία έθεσε ως στόχο την περαιτέρω αύξηση της διαφάνειας και της χρησιμότητας του δημόσιου ιστοτόπου του Μητρώου. Προς τούτο, οι εγγεγραμμένοι που τελούν υπό καθεστώς προσωρινής αναστολής της εγγραφής τους καταγράφονται πλέον σε ειδικό κατάλογο που εμφανίζεται στην αρχική σελίδα του ιστοτόπου.

Το ίδιο έτος, η Γραμματεία ξεκίνησε τις εργασίες της για τη δημιουργία της νέας ψηφιακής πλατφόρμας του Μητρώου Διαφάνειας με σκοπό την προσαρμογή στα σύγχρονα πρότυπα της τεχνολογίας και της ασφάλειας των πληροφοριών και τη βελτίωση της εμπειρίας των χρηστών. Το νέο εργαλείο ΤΠ θα αντικαταστήσει την υφιστάμενη τεχνολογική υποδομή του Μητρώου, περιλαμβάνει δε μια νέα έκδοση του δημόσιου ιστοτόπου του Μητρώου Διαφάνειας, καθώς και νέα περιβάλλοντα υποστηρικτικών υπηρεσιών. Η νέα έκδοση του Μητρώου Διαφάνειας αναμένεται να παραδοθεί στις αρχές του 2024.

³³ European Public Affairs Consultancies Association (Ευρωπαϊκή Ένωση Γραφείων Συμβούλων Δημοσίων Υποθέσεων) (EPACA), European Centre for Public Affairs (Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημόσιων Υποθέσεων) (ECPA), Public Affairs Council (Συμβούλιο Δημόσιων Υποθέσεων) (PAC) Transparency International Brazil (Διεθνής Διαφάνεια — Βραζιλία) (EUVP).

³⁴ European Lobbying Registrars' Network (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Τηρητών Μητρώου Εκπροσώπων Ομάδων Συμφερόντων) (ELRN). Επίσκεψη της σερβικής κοινοβουλευτικής αντιπροσωπείας, περιφέρεια Auvergne Rhones Alpes, βουλευτές του ουκρανικού κοινοβουλίου, European Aviation Safety Agency (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας) (EASA).

³⁵ Εν προκειμένω περιλαμβάνονται 46 ενημερωτικές συνεδρίες σχετικά με την εκπροσώπηση ομάδων συμφερόντων για το προσωπικό και τους διαπιστευμένους βοηθούς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή παρέιχε επίσης πέντε προγράμματα κατάρτισης τέτοιου είδους για το προσωπικό της, καθώς και εξατομικευμένες παρουσιάσεις στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Επιτροπής και στο δίκτυο των σημείων επαφής τους για θέματα διαφάνειας και δεοντολογίας. Στο Συμβούλιο αναλήφθηκε σειρά δραστηριοτήτων επικοινωνίας και ενημέρωσης για να επεξηγηθεί η ΔΣ και η πρακτική εφαρμογή της απόφασης (ΕΕ) 2021/929 του Συμβουλίου, ιδίως για τα διοικητικά στελέχη.

7. Έλεγχος του ΕΕΣ σχετικά με το Μητρώο Διαφάνειας

Το Μητρώο Διαφάνειας υπεβλήθη σε μείζονα έλεγχο από το ΕΕΣ καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, ο οποίος είχε δρομολογηθεί επίσημα ήδη από τον Ιούλιο του 2022. Η Γραμματεία συνεργάστηκε εποικοδομητικά με τους ελεγκτές και εργάστηκε εντατικά για την υποστήριξη της διαδικασίας ελέγχου με όλα τα απαραίτητα στοιχεία ώστε να διασφαλιστεί ότι το αποτέλεσμα του ελέγχου παρέχει χρήσιμες συστάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση του Μητρώου. Η ειδική έκθεση ελέγχου που περιλαμβάνει τις συστάσεις του ΕΕΣ και τις απαντήσεις των τριών ελεγχόμενων θεσμικών οργάνων που απαρτίζουν το Μητρώο Διαφάνειας αναμένεται να δημοσιευθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2024.

8. Απόφαση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή στην υπόθεση 532/2023/FA

Τον Μάρτιο του 2023, ένας εγγεγραμμένος υπέβαλε καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή σχετικά με τον χειρισμό από τη Γραμματεία δύο συνδεδεμένων ερευνών βάσει καταγγελιών που υπέβαλε ο εν λόγω εγγεγραμμένος τον Ιούλιο του 2022.

Η Γραμματεία συνεργάστηκε ενεργά με τις υπηρεσίες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής εξέδωσε απόφαση με την οποία διαπίστωσε κακοδιοίκηση και διατύπωσε προτάσεις σχετικά με τη διεξαγωγή ερευνών από τη Γραμματεία σχετικά με καταγγελίες στις αρχές του 2024³⁶.

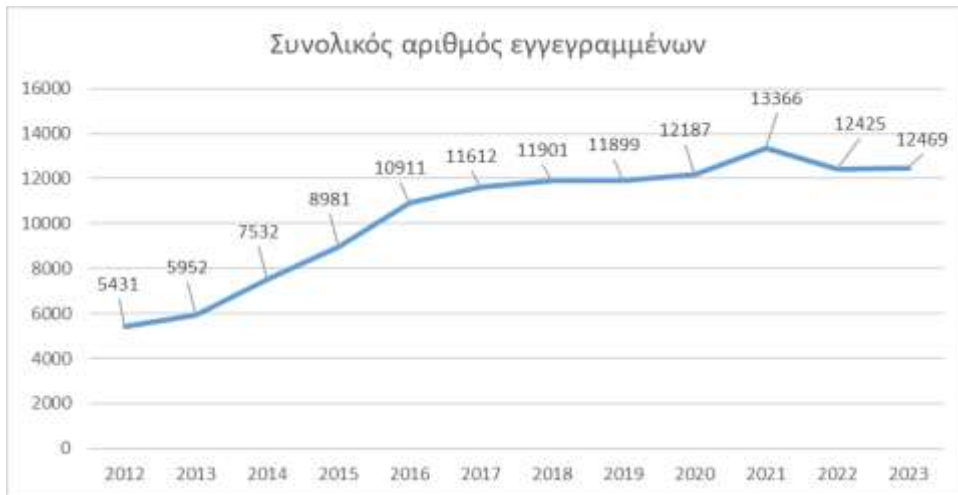
VI. Στατιστικές

1. Ανάπτυξη του Μητρώου Διαφάνειας

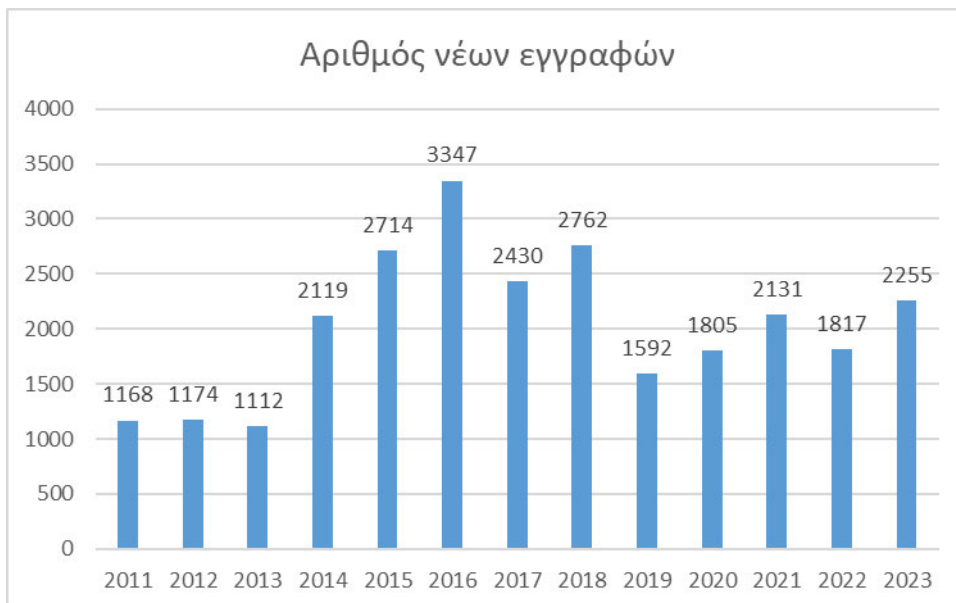
Το Μητρώο Διαφάνειας αναπτύσσεται σταθερά από τον σχεδιασμό του ως κοινής δημόσιας βάσης δεδομένων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής έως το σημερινό τριμερές σύστημα που καθιερώθηκε με τη ΔΣ. Το 2023, ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων παρέμεινε σε γενικές γραμμές σταθερός σε σύγκριση με το 2022. Στα τέλη του 2023 υπήρχαν 12 469 εγγεγραμμένοι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων.

³⁶

<https://www.ombudsman.europa.eu/el/opening-summary/el/168956>.

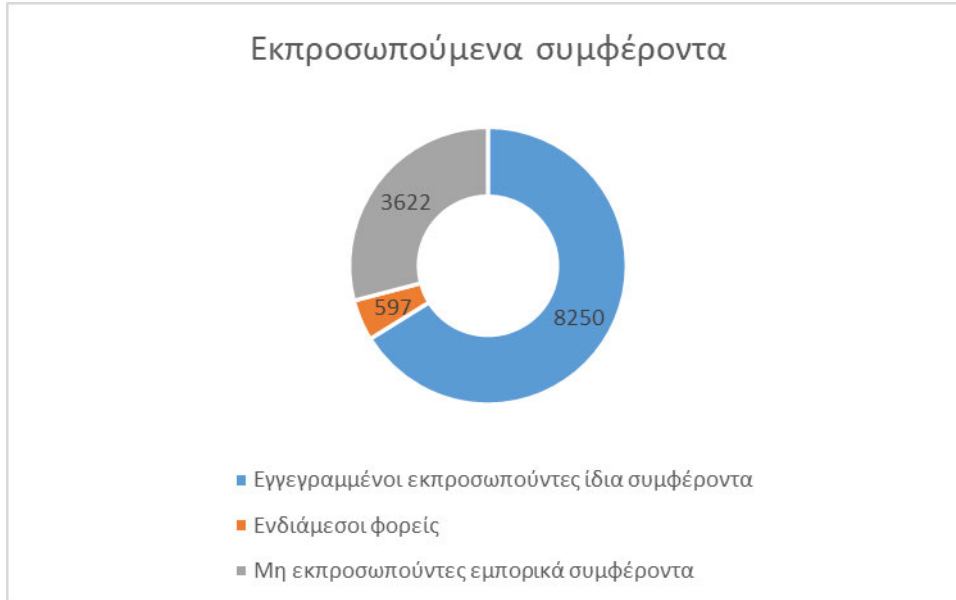

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι μεταβολές στους αριθμούς των νέων εγγραφών, οι οποίες καλύπτουν τους εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων που εγγράφηκαν κατά τη διάρκεια περιόδου 12 μηνών, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου και 31ης Δεκεμβρίου 2023, και εξακολουθούσαν να είναι ενεργοί στο τέλος της εν λόγω περιόδου. Ο αριθμός των νέων εγγραφών το 2023 (2 255) είναι υψηλότερος από ό,τι κατά τα έτη που προηγήθηκαν της έναρξης ισχύος της ΔΣ (2021). Η Γραμματεία έλαβε 3 404 αιτήσεις (\pm 9 ημερησίως), γεγονός που σημαίνει ότι μόνο το 66 % των αιτήσεων έγιναν δεκτές και ενεργοποιήθηκαν από τη Γραμματεία μετά τον έλεγχο που διενήργησε.

2. Εκπροσωπούμενα συμφέροντα

Σύμφωνα με τη ΔΣ, οι εγγεγραμμένοι ταξινομούνται σε τρία κύρια είδη εκπροσωπούμενων συμφερόντων, με διαφορετικές αντίστοιχες κατηγορίες οικονομικών πληροφοριών που ισχύουν για κάθε κατηγορία.

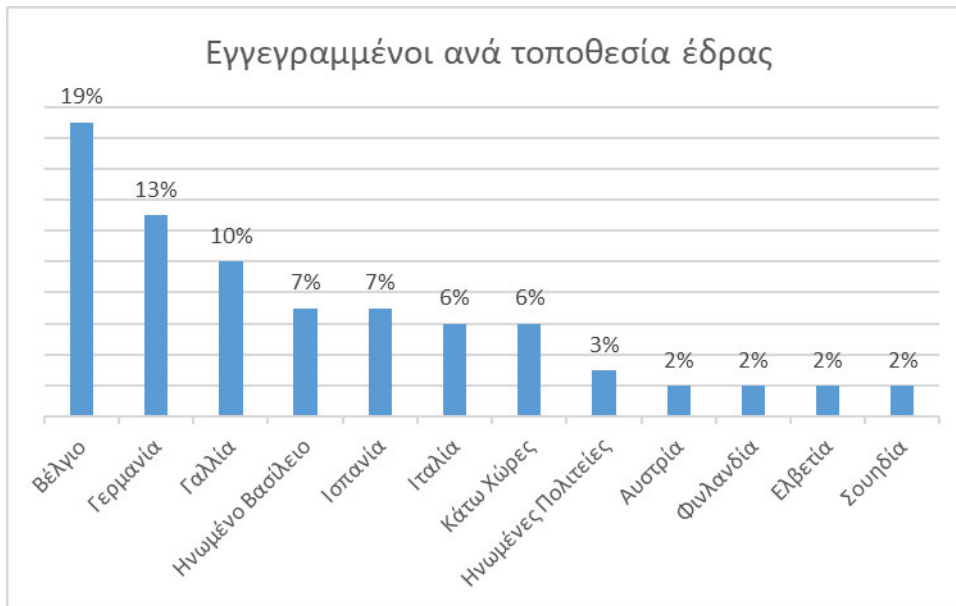

Οι εγγεγραμμένοι επέλεξαν τις ακόλουθες ενότητες:

Γραφεία συμβούλων	523
Εταιρείες νομικών	64
Αυτοαπασχολούμενοι σύμβουλοι	131
Εταιρείες και όμιλοι	3 172
Εμπορικές και επιχειρηματικές ενώσεις	2 599
Συνδικάτα και επαγγελματικές ενώσεις	961
Μη κυβερνητικές οργανώσεις, πλατφόρμες και δίκτυα και συναφείς οργανισμοί	3 480
Ομάδες προβληματισμού και ερευνητικά ιδρύματα	569
Ακαδημαϊκά ιδρύματα	312
Οργανώσεις που εκπροσωπούν εκκλησίες και θρησκευτικές κοινότητες	46
Ενώσεις και δίκτυα δημόσιων αρχών	151
Οντότητες, γραφεία ή δίκτυα που έχουν συσταθεί από τρίτες χώρες	2
Λοιποί οργανισμοί, δημόσιοι ή μεικτοί φορείς	459

3. Γεωγραφικά δεδομένα

Στο Μητρώο Διαφάνειας δεν είναι εγγεγραμμένοι μόνο εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ, αν και οι περισσότεροι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων ασκούν τις δραστηριότητές τους από εγκαταστάσεις στο Βέλγιο. Ωστόσο, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας και της πολιτικής της ΕΕ επηρεάζει επίσης άτομα και επιχειρήσεις εκτός της ΕΕ και μπορεί να έχει αντίκτυπο στο εμπόριο και σε άλλες εξωτερικές σχέσεις πέραν των συνόρων των 27 κρατών μελών, αυτή η παγκόσμια εμβέλεια αντικατοπτρίζεται επίσης στο Μητρώο Διαφάνειας.

4. Απόψεις δεδομένων του Μητρώου Διαφάνειας

Το 2023, το ενοποιημένο σύνολο δεδομένων του Μητρώου Διαφάνειας στην πύλη [Data.europa.eu](https://data.europa.eu) ήταν το 8ο σύνολο δεδομένων με τις περισσότερες προβολές μεταξύ περισσότερων από 1 600 000 συνόλων δεδομένων που δημοσιεύθηκαν εκεί. Τα σύνολα δεδομένων επιτρέπουν στους χρήστες να τηλεφορτώνουν (σε μορφότυπο xml ή Excel) τον κατάλογο των ατόμων που είναι διαπιστευμένα για πρόσβαση στους χώρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον κατάλογο των οργανώσεων που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Διαφάνειας τα τελευταία έτη.

VII. Συμπεράσματα

Το 2023 ήταν ένα έτος καταξίωσης των δραστηριοτήτων του Μητρώου Διαφάνειας. Ως βάση δεδομένων, το Μητρώο είναι το εργαλείο πληροφοριών πρώτης επιλογής και αναφοράς για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων εκπροσώπησης ομάδων συμφερόντων που διεξάγονται σε επίπεδο ΕΕ. Τούτο καταδεικνύεται από τη δημοφιλή χρήση του περιεχομένου των δεδομένων του, την αύξηση του αριθμού των αιτήσεων —14 % σε ετήσια βάση— καθώς και τη θέσπιση από δύο όργανα της ΕΕ εσωτερικών μέτρων διαφάνειας που συνδέονται με το πλαίσιο του Μητρώου.

Ήταν επίσης ένα έτος έντονης ενεργητικότητας όσον αφορά τις βασικές δραστηριότητες της Γραμματείας, όπως η διεκπεραίωση των αιτημάτων της υπηρεσίας υποστήριξης, οι δραστηριότητες επικοινωνίας και ενημέρωσης, η παρακολούθηση της ποιότητας των δεδομένων και οι έρευνες σχετικά με τους εγγεγραμμένους. Εν γένει, τα στοιχεία του Μητρώου Διαφάνειας παρουσιάζουν ισχυρές ενδείξεις σταθεροποίησης και βελτίωσης, ως αποτέλεσμα της εντατικοποίησης της παρακολούθησης και των ελέγχων της Γραμματείας. Η Γραμματεία συνεργάστηκε περαιτέρω με το ΕΕΣ στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησε το ΕΕΣ στο Μητρώο Διαφάνειας, εισήγαγε, παράλληλα με τις καθημερινές δραστηριότητές της, βελτιώσεις στην πλατφόρμα ΤΠ και συνεργάστηκε ενεργά με άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ που ενδιαφέρονται να προσχωρήσουν στο πλαίσιο διαφάνειας του Μητρώου, όπως περιγράφεται λεπτομερώς στην έκθεση.

Ως δημόσιο εργαλείο, το Μητρώο Διαφάνειας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού και στην ενίσχυση της λογοδοσίας, στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής διαφάνειας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, καθώς και στην ανάδειξη της κοινής δέσμευσης των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για προώθηση της διαφανούς και δεοντολογικής εκπροσώπησης συμφερόντων. Καθώς οι προσδοκίες του κοινού σχετικά με τη διαφάνεια εξακολουθούν να αυξάνονται και να εξελίσσονται, ιδίως ενόψει των επικείμενων εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2024, είναι σημαντικό τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν και να ενισχύουν το Μητρώο Διαφάνειας για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων όσον αφορά τη διαφάνεια των ομάδων συμφερόντων.